

Schorskoloniespin (*Drapetisca socialis*)

September is spinnentijd. De mannetjes van huisspinnen gaan op zoek naar een partner en duiken overal in huis op. De ochtendnevel maakt duizenden webben zichtbaar in bos en hei.

Logisch dus dat één van onze 700 spinnen nu ‘soort van de maand’ wordt. In het jaar van de bossen kozen we voor de Schorskoloniespin. Als enige Europese soort van dit geslacht heeft ze natuurlijk al iets unieks, maar er is meer aan de hand. Verschillende mysteries omhulden de soort in het verleden.

Mysterieus spinnetje

Gedurende niet minder dan 130 jaar heeft de Schorskoloniespin wetenschappers doen geloven dat ze geen web weeft, maar actief jagend over de boomschors loopt. Niet verwonderlijk, dat misverstand. Je moet immers al bijzonder aandachtig kijken om te zien dat de spin enkele millimeters boven de schors, op een flinterdun web loopt. De verticale oriëntatie daarvan is uniek onder de Europese hangmatspinnen (de familie waartoe de Schorskoloniespin behoort). De meeste spinnen in deze familie weven een horizontaal web van fijne draadjes dat lijkt op een hangmat. Daarboven worden verticale draden gesponnen waartegen vliegende insecten botsen die dan op de mat

vallen. De spin zelf hangt onder het web en bijt er los door om haar prooi te doden.

De Schorskoloniespin gaat anders te werk. De draden van haar web bevatten geen kleefstof, maar dienen enkel om de spin te signaleren waar er in de buurt een prooi beweegt. Als dat gebeurt, loopt de spin er naartoe, plaatst zich boven de prooi en laat zich vliegensvlug zakken terwijl ze haar giftanden in het slachtoffer plant. Het gaat om een unieke vangtechniek waarbij de spin de stekels op haar tasters gebruikt als val. Zo’n “stekelval” is een speciale aanpassing voor het vangen van kleine en vlugge prooien, zoals springstaarten. Grote prooien zijn dan ook niet aan haar besteed.

Ik ben er wel, maar je ziet me niet

De Schorskoloniespin heeft de bescherming van haar web opgegeven. Andere soorten van haar familie hangen immers onder hun horizontale matweb, wat bescherming biedt tegen bv. vogels. Ter compensatie is de Schorskoloniespin heel goed gecamoufleerd op boomschors. De Engelsen noemen haar “invisible spider” en dat is niet vergezocht, want als ze niet beweegt is ze vaak gewoon niet op te merken. Die camouflage heeft ze ook erg nodig omdat het onze enige soort is die permanent kan jagen

op gladde schors zoals die van Beuk. Schors met veel reliëf biedt meer mogelijkheden als schuilplaats, maar op gladde schors ben je een weerloos slachtoffer voor predatoren, tenzij je dus geniaal gecamoufleerd bent.

De Schorskoloniespin kan een rozige of een groenige schijn hebben en heeft verder een wat onbestemde achterlijftekening. Zo is ze gemakkelijk te onderscheiden van andere boombewonende spinnen. Ze bereiken een lichaamslengte van 4 mm (poten niet meegerekend).

LAT-relatie

De soort leeft op de schors van zowel naald- als loofbomen (vaak Beuk) en is een echte bossoort. Het is een typische herfstspin, die volwassen wordt in september. Men vindt de volgroeide mannetjes meestal tot eind oktober en vrouwtjes tot eind november, maar sommige exemplaren zijn zelfs tot in februari te vinden.

Zowel de Nederlandse als de wetenschappelijke naam duidt op het feit dat de spin vaak met vele exemplaren op een kleine oppervlakte voorkomt. Dat wijst op een bij spinnen eerder ongebruikelijke grote onderlinge tolerantie. Toch gaat het niet echt om een samenwerkingsverband en helpen ze elkaar bv. niet bij het vangen van prooi. Een “living apart together”-relatie dus.

Auteur: Koen Van Keer, ARABEL,

www.arabel.ugent.be

Meer foto's op:

<http://waarnemingen.be/soort/photos/8735>

<http://www.soignes-zonien.net/la-nature/les-arachnides/drapetisca-socialis>